

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

неорелігій наявною є увага до кожної конкретної людини. Навіть тоді, коли вірних на богослужінні багато, вони постають не безликою масою, не паствою взагалі, а певною єдністю особистостей. Майже всі присутні знають один одного за іменем. До активності стимулюються всі без винятку присутні на зібранні, навіть діти, люди похилого віку. Будь-який акт обрядової діяльності набуває не лише соціального, групового, а й оперсоненого значення. Тим самим підкреслюється рівність всіх у їх вірі в Бога.

Телеки М.М.

МЕТАФОРИЧНА НОМІНАЦІЯ ЯК СПОСІБ КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ ДІЙСНОСТІ

Кафедра іноземних мов

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Науковий прогрес у галузі медицини безпосередньо ґрунтується на інформації, збереженої століттями і репрезентованої різними терміносистемами, важливою з яких є анатомічна. Спеціальні лексичні одиниці зберігають найменування форм, будови, розвитку органів, систем людського організму і відображають взаємозв'язок мовних явищ з мисленням і когнітивною діяльністю людини.

У процесі пізнання будови людського організму раніше не досліджені органи або їхні частини номінуються загальнолітературною лексикою, яка відображає певне світосприймання, реальність. Через мовне відображення можна зрозуміти, яким чином індивід засвоював інформацію про навколишній світ, оскільки певна когнітивна структура, передана словом і перетворена на вербальний знак. Відбувається процес концептуалізації, у результаті якої створюється концептуальна система, складниками якої стають концепти, які віддзеркалюють інформаційні структури мислення, і є способами репрезентації знань.

Номінація нового об'єкта віддзеркалює інформацію, засвоєний людиною у ході соціалізації досвід. Метафоричне перенесення значень на нові об'єкти відбуваються на підставі схожості зовнішніх, функціональних ознак раніше пізнаних предметів. В отоларингології метафоричні номінації відображають поняття: *incus* коваделко, *stapes* стремінце, *tragus* (від грец. *tragos* козел) козелок. Так, архаїчні фрагменти дійсності висвічує назва непарної у формі ромба пластинки, що утворює задній відділ кісткової носової перегородки, *lemnis* від лат. *vomer*, утвореного від дієслова *voto* «вивертаю». Цікаво, що греки і римляни не знали цієї кістки. Тільки у XVI ст. її виокремили як самостійну кістку, назвавши «*vomer*» за схожістю до землерийного знаряддя, що підрізує шар землі знизу, лемеша сохи, давньоримського плуга, що розкидував землю по обидва боки.

Термін *cartilago thyreoidea* – щитоподібний хрящ, найбільший з гортанних хрящів. Прикметник *thyreoidea*, що є компонентом термінологічного словосполучення, походить від грецького іменника *thyreios* щит + суфікс *idea*; у перекладі означає щитоподібний. Стародавні люди, будуючи житло, замість дверей використовували щільно збиті дошки, що одночасно служили їм щитом. Також щит – вид озброєння, призначений для захисту від холодної ручної і металевий зброї. Пізніше оббитий шкірою великий чотирикутний дерев'яний грецький щит став неодмінним атрибутом захисту римського легіонера. *Thyreios* – велика кам'яна плита, що закривала вхід у печеру Циклопа, описана Гомером у поемі «Одіссея». Назва хряща висвітлювала концепт «захист»; гортанний хрящ дістав найменування щитоподібного завдяки подібності бічних пластинок з таким щитом. Щитоподібний хрящ утворюють дві чотирикутні пластинки, що з'єднуються спереду з формуванням у верхніх відділах виступу, що називається виступом гортані, кадиком або «адамовим яблуком» (лат. *prominentia laryngea*) і є найбільш вираженим у чоловіків, ніж у жінок, через різницю в куті з'єднання пластинок. У назві віддзеркалений наївний концепт, пов'язаний з Біблійним переказом про заборонений плід з дерева пізнання добра та зла, який скуштував Адам.

Метафорична номінація органів людського тіла виступає як спосіб концептуалізації дійсності, зберігає у термінах інформацію про певний відрізок часу, в якому актуалізувався процес пізнання фрагмента навколишнього світу людиною і самої себе як його частини.

Тимофієва М.П.
ДОСЛІДЖЕННЯ ВНУТРІШНЬООСОБИСТІСНИХ КОНФЛІКТІВ
У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Кафедра психології та філософії
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

Актуальність теми обумовлена важливістю підготовки зрілих в професійній та особистісній сфері молодих фахівців. ВОК виступає одним із аспектів як загальної особистісної, так і професійної соціалізації студентів медичного вузу. Вибір спеціальності та навчання у медичному університеті важливий для молодої людини, оскільки пов'язаний з процесом професійного становлення (особистісного в тому числі), вступом в систему нових соціальних відносин, адаптації до нового середовища та умов в ньому, професійної ідентичності, мотивації, сенсу життя тощо.

Метою нашого теоретико-методологічного дослідження є аналіз поглядів сучасних психологів на природу виникнення та протікання ВОК у студентів-медиків, яка обумовлена особливостями професійного становлення. Завдання дослідження: теоретико-методологічний аналіз причин та особливостей перебігу внутрішньоособистісного конфлікту у студентів-медиків; аналіз внутрішньоособистісних конфліктів в ціннісно-смісловій сфері, у формуванні професійної ідентичності та мотиваційної сфери студента-медика.

В сучасній психології проблема внутрішньоособистісного конфлікту висвітлена у працях українських та російських дослідників О. Донченко, Г. Ложкіна, М. Пірен, Т. Титаренко, Н. Пов'якель. Обґрунтування поняття ВОК, як чинника деструктивних форм поведінки юнаків висвітлює О. Чала; Ф. Василюк (психологія переживання: аналіз подолання критичних ситуацій); Т. Гущина (ВОК як фактор соціалізації студентської молоді). В зарубіжній психології проблема ВОК представлена в працях Dixon-Gordon, K. L., Bernecker, S. L., Christensen, K., які вказують на важливість процесів регулювання міжособистісних емоцій у внутрішньоособистісному та соціальному функціонуванні, внутрішньоособисті, міжособистісні та внутрішньогрупові управління конфліктами з психологічної точки зору в університеті вивчала Adriana M. Van Nieker тощо.

Психології відомо багато внутрішньоособистісних, так би мовити, суто психологічних причин для ускладненого перебігу становлення професійної ідентичності. Ідентичність особистості – це інтегруюче начало, центральна якість, яка дає людині відчуття нерозривного зв'язку з оточуючим соціальним світом. Ідентичність суб'єктивно переживається як почуття внутрішньої totoжності та інтегрованості у часі та просторі, як образ себе, що приймається особистістю, з усім багатством стосунків із всім оточуючим соціальним світом.

За результатами теоретико-методологічного дослідження можна констатувати, що внутрішньоособистісний конфлікт виконує не тільки деструктивну, а й конструктивну роль, позитивно впливаючи на внутрішньоособистісні процеси. В цьому випадку ВОК є джерелом самопізнання, самоствердження. Усвідомлення індивідуальних особливостей ВОК сприяє розвитку та формуванню цінностей, професійної ідентичності та мотиваційної сфери студента-медика.

Наявність внутрішньоособистісних конфліктів в процесі навчання говорить про необхідність психологічного супроводу студентів-медиків, підтримки мотивації залишатися в професії, допомоги в професійному самовизначенні. Відсутність психологічної підтримки на даному етапі може привести до негативного результату кризи, а саме до професійної деформації особистості. Позитивний результат цієї кризи буде сприяти особистісному і професійному зростанню, а також призведе до корекції професійних перспектив особистості.